

Statens vegvesen

Høringsnotat

Forslag til endring av forskrift 25. januar 1990
nr. 92 om bruk av kjøretøy

MIME-referanse 19/233373-1

Vegdirektoratet
Trafikant- og kjøretøyavdelingen
2. september 2019

Vedlegg 1 – høringsnotat

Høring – Forskrift til endring av forskrift 25. januar 1990 nr. 92 om bruk av kjøretøy.

1. Innledning

Vegdirektoratet foreslår en endring i forskrift 25. januar 1990 nr. 92 om bruk av kjøretøy (heretter «bruksforskriften» eller «forskriften») kapittel 2 og 2a. Endringen gjelder bestemmelsene § 2-5, § 2-7, § 2-8, § 2-9, § 2-10, § 2-11, § 2-12, § 2-13, § 2-15, § 2-19, § 2-20, § 2-21, § 2-23, § 2-24, § 2-27, § 2-29, § 2-31, § 2-32, § 2-33, § 2-34, § 2a-1, § 2a-3, § 2a-4, § 2a-5, § 2a-7, § 2a-9 og § 2a-10.

2. Høringsfrist og ikrafttredelse

Høringsfristen er 16.10.2019.

Vegdirektoratet foreslår at endringsforskriften trer i kraft samtidig med innføringen av Autosysprosjektets leveranse 4.3, som omhandler førstegangsregistrering av kjøretøy og har planlagt lansering 25.11.2019.

3. Bakgrunn

Statens vegvesen erstatter dagens motorvognregister (AMV) med et nytt system som utvikles og lanseres etappevis frem til 2021, med neste lansering i november 2019. Videre gjennomgår Statens vegvesen en omorganisering som har virkning fra 1. januar 2020, der organisasjonen blant annet går fra å være inndelt i regioner til å bli inndelt i divisjoner. Disse endringene gjør at vi ser behov for å endre en rekke bestemmelser i bruksforskriften.

De materielle endringene begrenser seg til § 2-5 (3), § 2-7 (1), (2) og (3), § 2-27 (5) og § 2-32). Når det gjelder de resterende paragrafene, er endringene enten rent språklige eller forskriftstekniske.

På grunn av den nær forestående omorganiseringen av etaten, er begrepene «regionvegkontoret» og «Vegdirektoratet» foreslått gjennomgående erstattet med «Statens vegvesen». Dette er hovedårsaken til det store antallet bestemmelser som er omfattet av endringsforslaget.

4. Dagens regelverk

De aktuelle forskriftsbestemmelsene lyder i dag som følger (utdrag):

Kapittel 2. Registrering

§ 2-5. Vilkår for registrering første gang i Norge

(1) Melding om registrering første gang i Norge gis til regionvegkontoret på fastsatt blankett.

(2) Før registrering skjer første gang i Norge må kjøretøyet være godkjent av regionvegkontoret eller være typegodkjent av Vegdirektoratet. Prototyper må være godkjent av Vegdirektoratet før registrering.

(3) Følgende dokumenter må legges fram ved registrering første gang i Norge:

- a) Bevis for at toll og avgifter er betalt for alle avgiftspliktige kjøretøy.*
- b) Bevis for at kjøretøyet er trafikkforsikret. Er det tvil om forsikringsplikten, kan regionvegkontoret kreve bevis for at kjøretøyet ikke trenger å være forsikret.*
- c) Identitetsbevis for kjøretøyets eier. For personlig eier skal beviset inneholde fødselsnummer (11 sifre) eller D-nummer. For virksomheter skal beviset inneholde organisasjonsnummer (9 sifre).*

(...)

§ 2-7. Utsatt registreringsplikt for fortollet utenlandsregistrert kjøretøy

(1) Utenlandsregistrert kjøretøy kan brukes med gyldige utenlandske kjennemerker og vognkort eller dokumentasjon tilsvarende vognkort i inntil 30 dager etter at kjøretøyet er fortollet her i landet.

(2) Utlevert melding til avgiftsberegning og registrering (blankett NA-0221) samt gyldig vognkort eller dokumentasjon tilsvarende vognkort skal til enhver tid medbringes i kjøretøyet frem til kjøretøyet er registrert her i landet.

(3) Utenlandske kjennemerker skal innleveres til regionvegkontoret før norske kjennemerker kan utleveres. Innleverte kjennemerker skal makuleres. Dersom det kan dokumenteres at utenlandske kjennemerker er innlevert på et tidligere tidspunkt kan norske kjennemerker likevel utleveres.

§ 2-8. Vognkort

(2) Regionvegkontoret utsteder vognkort og midlertidig vognkort. Det midlertidige vognkortet skal gjelde frem til utstedelse av det ordinære vognkortet, men likevel ikke mer enn 1 måned. Det midlertidige vognkortet skal alltid medbringes under kjøring. Rettelser eller tilføyelser i vognkortet må bare gjøres av Statens vegvesen.

§ 2-9. Kjennemerke

(6) Innlevert eller inndratt kjennemerke oppbevares av regionvegkontoret i 6 måneder.

§ 2-10. Unntak fra tildelt tegnkombinasjon

(1) Når det foreligger særlig tungtveiende grunner kan regionvegkontoret, ved enkeltvedtak, gjøre unntak fra § 2-9 andre ledd og tildele nytt kjennemerke med ny tegnkombinasjon. Med særlig tungtveiende grunner forstås bl.a. forfalsking av kjennemerke og kjøretøy som skal bli eller har vært ambassadekjøretøy.

§ 2-11. Utforming av kjennemerker

(2) Regionvegkontoret bestemmer hvilket kjennemerke som skal tildeles kjøretøyet.

§ 2-12. Unntak fra krav til utforming av kjennemerker

Regionvegkontoret kan, ved enkeltvedtak, gjøre unntak fra bestemmelsene i § 2-11 tredje ledd om utforming av kjennemerke når et kjøretøy som har blitt ombygd i henhold til forskrift 4. oktober 1994 nr. 918 om tekniske krav og godkjenning av kjøretøy, deler og utstyr og forskrift 5. juli 2012 nr. 817 om godkjenning av bil og tilhenger til bil, ikke har fått utlevert nye kjennemerker. Unntaket gjelder for bruk av tidligere tildelte kjennemerker inntil riktige kjennemerker er mottatt og utlevert til kjøretøyets eier, og skal gjelde i maksimalt 7 dager etter at kjøretøyet er omregistrert.

§ 2-13. Størrelse på kjennemerke

(2) For bil og tilhenger til bil som er tildelt eller tildeles kjennemerke gjelder følgende:

(...)

b) Bil kan i enkelte tilfeller tildeles lite kjennemerke. De kan være smale eller høye. Slikt kjennemerke kan tildeles bil hvor eier må foreta tilpasninger eller ombygginger for å få montert stort kjennemerke. Regionvegkontoret fatter vedtak om tildeling av lite kjennemerke basert på en fysisk vurdering av bilen. Bil som er EU-typegodkjent kan ikke tildeles lite kjennemerke. Det er et vilkår for tildelingen at kjøretøyet er utstyrt med elektronisk betalingsenhet tilknyttet gyldig avtale for kjøring på offentlig veg. For bruktimporterte biler kontrolleres dette vilkåret i forbindelse med første gangs registrering i Norge. For biler allerede registrert i Norge kontrolleres vilkåret i forbindelse med den fysiske vurderingen av bilen.

§ 2-15. Generelle bestemmelser om kjennemerker etter tidligere registreringsordninger

(5) Kjennemerke skal tildeles av regionvegkontoret, og skal for ettertiden følge kjøretøyet.

§ 2-19. Generelt om bruk av prøvekjennemerke m.m.

(2) Bruk av prøvekjennemerke til ordinær transport av personer og gods er ikke tillatt med mindre det medbringes spesiell tillatelse utstedt av regionvegkontoret. Det regnes ikke som ordinær transport når bil påsatt prøvekjennemerke trekker tilhenger påsatt prøvekjennemerke og dette vogntoget ikke er lastet med noen form for gods, eller når registrert bil trekker tilhenger påsatt prøvekjennemerke og tilhengeren er lastet med tilhengere/tilhengerunderstell (chassis).

§ 2-20. Bruk av dagsprøvekjennemerker

(3) Skade som kjøretøy gjør under kjøring med dagsprøvekjennemerke, skal straks meldes til regionvegkontoret ved bruk av standard skademeldingsblankett.

§ 2-21. Unntak for utstedelse av dagsprøvekjennemerker til registrerte kjøretøy

Når det foreligger særlig tungtveiende grunner kan regionvegkontoret, ved enkeltvedtak, gjøre unntak fra bestemmelsene i § 2-19 første ledd første punktum og utstede

dagsprøvekjennermerker til registrert kjøretøy. Med særlig tungtveiende grunner forstås bl.a. flytting av anleggsmaskiner fra anlegg til anlegg, terminalkjøretøy som skal på verksted og campingvogner som er registrert med anleggskjennermerker som skal flyttes til sommer- eller vintersted.

§ 2-23. Bruk av årsprøvekjennermerker

(3) Kjøreseddel for årsprøvekjennermerke skal alltid være utfylt og bringes med under kjøring, gjenpart skal oppbevares i minst ett år, og regionvegkontoret kan kreve at gjenpartene framlegges ved kontroll.

(4) Årsprøvekjennermerke skal innleveres til regionvegkontoret når virksomheten opphører og ellers når behovet for slikt kjennermerke bortfaller. Regionvegkontoret kan inndra årsprøvekjennermerke når vilkårene for å bli tildelt slikt kjennermerke ikke lenger er tilstede.

§ 2-24. Inndragning av årsprøvekjennermerker

(1) Ved overtredelse av bestemmelsene i § 2-19, § 2-20, § 2-21 og § 2-23, kan politi, regionvegkontor eller tollvesen inndra prøvekjennermerke på stedet.

(2) Regionvegkontoret kan fastsette at inndragningen skal gjelde for et bestemt tidsrom eller for alltid.

(3) Regionvegkontoret kan nekte utstedelse eller tildeling av prøvekjennermerke til den som tidligere har overtrådt bestemmelsene i § 2-19, § 2-20, § 2-21 og § 2-23.

(4) Regionvegkontoret kan også nekte utstedelse av dagsprøvekjennermerker til samme kjøretøy og for samme formål dersom bruken vil være i strid med bestemmelsene i § 2-20 og § 2-21.

§ 2-27. Endring av registreringsforhold

(5) Attest fra namsmyndighet om avsluttet utleveringsforretning for kjøretøy eller rettskraftig avgjørelse som fastsetter eierskap over kjøretøyet kan erstatte melding om eierskifte.

§ 2-29. Vilkår for omregistrering

(1) Følgende dokumenter må legges fram før vedtak om omregistrering fattes:

(...)

b) Bevis for at kjøretøyet er trafikksikret. Er det tvil om forsikringsplikten, kan regionvegkontoret kreve bevis for at kjøretøyet ikke trenger å være forsikret

§ 2-31. Vilkår for midlertidig avregistrering

Kjøretøyet anses midlertidig avregistrert når

a) kjennermerkene leveres til regionvegkontoret,

b) politiet, tollvesenet eller regionvegkontoret inndrar kjennemerkene,

(...)

§ 2-32. Unntak fra vilkår om midlertidig avregistrering

(1) Regionvegkontoret kan ved enkeltvedtak gjøre unntak fra bestemmelsen i § 2-31 bokstav a og midlertidig avregistrere kjøretøyet når

- a) det ikke foreligger et nytt vedtak om eierskifte,*
- b) eier inngir informasjon om en ny eier av kjøretøyet og*
- c) eier har gjort det som er rimelig å forvente for å dokumentere eierskifte.*

Avregistreringen av kjøretøyet skal tilbakedateres til søknadstidspunktet, med mindre tidligere eier dokumenterer å ha vært i kontakt med offentlig instans på et tidligere tidspunkt.

(2) Regionvegkontoret kan ved enkeltvedtak gjøre unntak fra bestemmelsen i § 2-31 bokstav a og midlertidig avregistrere kjøretøyet når

- a) det ikke foreligger et nytt vedtak om eierskifte,*
- b) eier ikke kan inngi informasjon om en ny eier av kjøretøy og*
- c) eier har gjort det som er rimelig å forvente for å dokumentere at vedkommende ikke lenger er i besittelse av kjøretøyet.*

Kjøretøyet skal avregistreres etter 1 år regnet fra søknadstidspunktet, med mindre eier dokumenterer å ha vært i kontakt med offentlig instans på et tidligere tidspunkt.

(3) Regionvegkontoret kan ved enkeltvedtak gjøre unntak fra bestemmelsen i § 2-31 bokstav a og midlertidig avregistrere kjøretøyet når

- a) det ikke foreligger et nytt vedtak om eierskifte,*
- b) det foreligger særlig tungtveiende grunner og*
- c) forholdet ikke kan behandles etter første eller andre ledd.*

Med særlig tungtveiende grunner forstås bl.a. at kjøretøyet er ført ut av landet uten at innlevert melding om eierskifte er lagt inn i motorvognregisteret og uten at kjennemerke er innlevert. Avregistreringen av kjøretøyet skal tilbakedateres til søknadstidspunktet, med mindre tidligere eier dokumenterer å ha vært i kontakt med offentlig instans på et tidligere tidspunkt.

§ 2-33. Endelig avregistrering

(1) Når det foreligger vrakmelding, anses avregistreringen for å være endelig, jf. direktiv 2000/53/EF. Vrakmelding skal foreligge før endelig avregistrering. Avregistreringen anses også som endelig når kjennemerkene er innlevert etter andre ledd.

(2) Registrert kjøretøy som er ført ut av riket og som ikke lenger oppfyller kravene for registrering og hvor

a) kjennemerkene er inndratt ved innførsel/fortolling inn i annet land, eller

b) kjøretøyet er registrert i utlandet,

skal avregistreres ved at kjennemerkene sendes regionvegkontoret. Eventuelt skal avregistrering skje etter at regionvegkontoret har mottatt erklæring fra utenlandsk offentlig myndighet om at kjennemerkene er destruert.

§ 2–34. Gebyr for å få tilbake kjennemerker

(4) Gebyr innbetales til regionvegkontoret med angivelse av betalingsårsaken.

Kapittel 2a. Personlige kjennemerker

§ 2a–1. Søknad

(1) Regionvegkontoret kan etter søknad, og mot betaling av et beløp fastsatt av Vegdirektoratet, tillate bruk av personlig kjennemerke på kjøretøy i en gitt periode på 10 år.

(...)

(6) Dersom flere søker om det samme personlige kjennemerket vil søknaden som først ble mottatt av regionvegkontoret ha første prioritet.

§ 2a–3. Utlevering og bruk

(3) Det personlige kjennemerket kan innenfor rettighetsperioden overføres til et annet kjøretøy som er registrert på den som har retten til det personlige kjennemerkets tegnkombinasjon. Søknad om overføring skal rettes til regionvegkontoret.

§ 2a–4. Tap, tyveri og misbruk av personlig kjennemerke

Tap, tyveri og misbruk av personlig kjennemerke skal meldes til politiet før regionvegkontoret utsteder erstatningskjennemerke med samme tegnkombinasjon.

§ 2a–5. Fornyelse

(1) Retten til det personlige kjennemerket kan mot betaling forlenges med en periode på 10 år. Ved fornyelse løper rettighetsperioden fra den dato forrige periode utløp. Dersom retten ikke forlenges skal det personlige kjennemerket innleveres til regionvegkontoret.

§ 2a–7. Overdragelse av et personlig kjennemerke

Det personlige kjennemerket kan som hovedregel ikke overdras til andre. Regionvegkontoret kan likevel i særlige tilfeller innvilge overdragelse. Med særlige tilfeller forstås blant annet:

a. overdragelse mellom ektefeller, eller ved oppløsning av ekteskap

b. samboere som har hatt felles adresse de siste fem år, eller ved oppløsning av samboerskap

c. til en arving etter rettighetshaverens død

d. ved omorganiseringer av selskaper

§ 2a–9. Tilbakekall av tillatelse

(1) Regionvegkontoret kan trekke tilbake en tillatelse til bruk av et personlig kjennemerke samt kreve disse innlevert dersom det foreligger misbruk av ordningen.

(2) Regionvegkontoret kan trekke tilbake en tillatelse til bruk av et personlig kjennemerke dersom det i ettertid viser seg at tildelingen er i strid med § 2a–1 annet ledd eller § 2a–2 fjerde og femte ledd.

§ 2a–10. Endring av tegnkombinasjon

Regionvegkontoret kan i løpet av rettighetsperioden etter søknad tildele nytt personlig kjennemerke dersom det kan dokumenteres at kjennemerket er misbrukt og forholdet er politianmeldt.

5. Nærmere om de foreslåtte endringene

5.1 Språklige eller forskriftstekniske endringer

5.1.1 Endring fra «regionvegkontoret» og «Vegdirektoratet» til «Statens vegvesen»

Statens vegvesen vil fra 1. januar 2020 gå fra å være inndelt i regioner, til å bli inndelt i divisjoner, og det er nødvendig å erstatte begrepet «regionvegkontoret». Selve fordelingen av oppgaver kan også bli annerledes, både innad i divisjonene og mellom divisjonene og Vegdirektoratet. Derfor foreslår vi også å ta bort begrepet «Vegdirektoratet» i bruksforskriften § 2–5 (2).

Vi foreslår at begrepet «Statens vegvesen» benyttes i stedet, fordi det etter vårt syn ikke er nødvendig at den eksakte rollefordelingen innad i organisasjonen må være fastsatt i forskriften, men at dette i stedet kan reguleres på andre måter, som i prosesser, rutinebeskrivelser og på våre nettsider. Dette er følgelig ikke en materiell endring, men utelukkende en språklig endring som er ment å ta høyde for ny organisering av etaten.

De foreslåtte endringene gjelder alle paragrafene som nevnes i dette notatet, med unntak av § 2–27. For enkelhets skyld, og fordi endringene ikke er materielle, vil vi ikke gå gjennom disse i gjennomgangen videre, men viser til vedlegg 2 med forslag til endringsforskrift for en oversikt.

5.1.2 Rettelse av utforming – liste i bruksforskriften § 2a–7

Vi ønsker å gjøre to forskriftstekniske rettelser av § 2a–7. Det første er å endre opplistingen av bokstavene «a.» til «d.» slik at de i stedet listes opp i formatet «a)». I tillegg vil vi foreslå å

skrive fullstendige setninger, med stor forbokstav og punktum etter hvert punkt. Dette vil gjøre at bestemmelsen samsvarer med utformingsmåten i resten av bruksforskriften.

5.2 Materielle endringer

5.2.1 Bruksforskriften § 2-5 (3) bokstav c)

Ved forskriftsendring som trådte i kraft 29. april 2019, innførte Statens vegvesen krav om fremvisning av legitimasjon ved innlevering av eierskiftemelding, enten ved fysisk oppmøte eller ved innlogging i Statens vegvesens digitale løsninger. Denne endringen ble innført for å forhindre svindel og misbruk ved eierskifter, og for å kunne være sikrere på at salgsmeldingene leveres av de personene som er oppgitt som parter i eierskiftet.

Dagens bestemmelse gir hjemmel til å kreve fremvist identitetsbevis for kjøretøyets eier. Vi mener imidlertid at det ikke kan utledes noe krav om oppmøte fra denne bestemmelsen, slik den er utformet i dag.

For å harmonisere regelverket, og for å gjøre risikoen for misbruk mv. mindre, mener vi det er naturlig at samme krav til fremvisning av legitimasjon skal gjelde ved førstegangsregistrering som ved eierskifte. Ved førstegangsregistrering vil selve prosessen imidlertid være noe enklere enn ved eierskifte, fordi det bare vil være én part (eller to, dersom kjøretøyet skal ha medeier) som må legitimere seg og bekrefte eierskapet til kjøretøyet. I likhet med innføringen av legitimasjonskrav ved eierskifte, mener vi vegtrafikkloven § 15 gir hjemmel til å innføre dette kravet også ved førstegangsregistrering.

Dagens bestemmelse lyder som følger:

«(3) Følgende dokumenter må legges fram ved registrering første gang i Norge:

(...)

c) Identitetsbevis for kjøretøyets eier. For personlig eier skal beviset inneholde fødselsnummer (11 sifre) eller D-nummer. For virksomheter skal beviset inneholde organisasjonsnummer (9 sifre).»

Vi foreslår at bestemmelsen endres, og får følgende ordlyd:

«(3) Følgende må dokumenteres ved registrering første gang i Norge:

(...)

c) Bevis for kjøretøyeiers identitet. Kjøretøyeier må legitimere seg, enten ved oppmøte eller i en av Statens vegvesens digitale løsninger.

Bakgrunnen for at vi ønsker å endre formuleringen *«(...) dokumenter må legges fram»* til *«må dokumenteres»*, er at dagens ordlyd er rettet mot en mer manuell prosess enn hva dagens teknologi åpner for, der kjøretøyeier kan dokumentere sin identitet ved å logge inn i Statens vegvesens selvbetjeningsløsninger på nett. Derfor ser vi behov for å få en ordlyd som åpner også for dokumentasjon gjennom digitale kanaler.

Som følge av den foreslåtte endringen nevnt ovenfor, ønsker vi å omformulere setningen i bestemmelsens første punktum. Når vi går bort fra et krav om fremlegging av dokumenter som sådan, til et krav om hvilken informasjon som må dokumenteres, mener vi det blir mer presist å vise til at det må dokumenteres bevis for kjøretøyeiers identitet.

Forslaget til endring av første punktum henger også sammen med forslaget til nytt andre punktum. Fremvisning av legitimasjon ved oppmøte eller gjennom våre digitale løsninger, er foreslått som vilkår for å oppfylle kravet til bevis av identitet i første punktum. Formuleringen som gjelder legitimasjon er for øvrig hentet fra bestemmelsen om eierskifte i bruksforskriften § 2-27 (2), men tar ikke med tidsfristen på 10 dager, fordi de samme hensynene ikke gjør seg gjeldende ved førstegangsregistrering som ved eierskifte.

5.2.2 Bruksforskriften § 2-7 (1), (2) og (3)

Etter dagens regelverk og rutiner, leverer Statens vegvesen ut tollkort og utenlandske vognkort, og tillater videre kjøring på utenlandske kjennemerker også *etter* at kjøretøyet er enkeltgodkjent. Slik vi ser det, er kjøretøyet da klart for registrering i Norge, og behovet for videre kjøring på utenlandske kjennemerker er ikke lenger tilstede.

Før bestemmelsen i § 2-7 om utsatt registreringsplikt for fortollet utenlandsregistrert kjøretøy ble innført var det slik at de utenlandske kjennemerkene ble krevd innlevert ved grensepassering, og kjøretøyene måtte brukes med prøvekjennemerke frem til de var klare for registrering i Norge. Dette var selvfølgelig ugunstig for kjøretøyeier som faktisk hadde en gyldig registrering fra utlandet, men måtte til tross for dette levere inn kjennemerkene selv om kjøretøyet ennå ikke var klart for registrering i Norge.

Vi mener at dagens bestemmelse i § 2-7 går lengre enn hva som er det faktiske behovet, og at det etter vår vurdering er mest riktig at kjennemerker og vognkort leveres inn når kjøretøyet enkeltgodkjennes og er klart for registrering i Norge.

Dagens § 2-7 (1) til (3) lyder som følger:

«(1) Utenlandsregistrert kjøretøy kan brukes med gyldige utenlandske kjennemerker og vognkort eller dokumentasjon tilsvarende vognkort i inntil 30 dager etter at kjøretøyet er fortollet her i landet.

(2) Utlevert melding til avgiftsberegning og registrering (blankett NA-0221) samt gyldig vognkort eller dokumentasjon tilsvarende vognkort skal til enhver tid medbringes i kjøretøyet frem til kjøretøyet er registrert her i landet.

(3) Utenlandske kjennemerker skal innleveres til regionvegkontoret før norske kjennemerker kan utleveres. Innleverte kjennemerker skal makuleres. Dersom det kan dokumenteres at utenlandske kjennemerker er innlevert på et tidligere tidspunkt kan norske kjennemerker likevel utleveres.»

Vi foreslår en endring av bestemmelsen, med følgende ordlyd:

«(1) Utenlandsregistrert kjøretøy kan brukes med gyldige utenlandske kjennemerker og vognkort eller dokumentasjon tilsvarende vognkort i inntil 30 dager etter at kjøretøyet er

fortollet her i landet, eller frem til kjøretøyet er enkelgodkjent av Statens vegvesen og klar for registrering i Norge.

(2) Utlevert melding til avgiftsberegning og registrering (blankett NA-0221) samt gyldig vognkort eller dokumentasjon tilsvarende vognkort skal til enhver tid medbringes i kjøretøyet frem til kjøretøyet er enkeltgodkjent her i landet. Dokumentene skal leveres inn i forbindelse med enkeltgodkjenningen.

(3) Utenlandske kjennemerker skal innleveres til Statens vegvesen i forbindelse med at kjøretøyet enkeltgodkjennes. Innleverte kjennemerker skal makuleres.»

5.2.3 Bruksforskriften § 2-27 (5)

I tiden etter innføringen av de nye kravene for levering av eierskiftemelding, som trådte i kraft 29. april 2019, har Vegdirektoratet fått tilbakemelding på at det i mange tilfeller har vist seg være svært utfordrende å gjennomføre abandonering av kjøretøy for konkursbo.

Abandonering er aktuelt der et kjøretøy har så mange heftelser at det ikke har verdi for konkursboet, og der konkursboet derfor vil gi fra seg retten til det (abandonere det) til kjøretøyeier eller til en eller flere av de som har pant i kjøretøyet. Årsaken til at dette byr på problemer, er at kjøretøyet som abandoneres i realiteten aldri tilhører konkursboet. På grunn av dette, er det mange bobestyrere som vegrer seg for å signere og legitimere seg for salgsmelding for slike kjøretøy.

Det finnes i dag ingen lov- eller forskriftshjemmel som gir adgang til å akseptere en abandoneringserklæring som erstatning for eierskiftemelding. På grunn av utfordringene nevnt ovenfor, foreslår Vegdirektoratet å forskriftsfeste at gyldig abandoneringserklæring kan erstatte melding om eierskifte.

Dagens bestemmelse lyder som følger:

«(5) Attest fra namsmyndighet om avsluttet utleveringsforretning for kjøretøy eller rettskraftig avgjørelse som fastsetter eierskap over kjøretøyet kan erstatte melding om eierskifte.»

Vi foreslår å legge til alternativet «gyldig abandoneringserklæring», slik at bestemmelsen blir slik:

«(5) Attest fra namsmyndighet om avsluttet utleveringsforretning for kjøretøy, gyldig abandoneringserklæring eller rettskraftig avgjørelse som fastsetter eierskap over kjøretøyet kan erstatte melding om eierskifte.»

5.2.4 Bruksforskriften § 2-29 (1)

Den någjeldende formuleringen «*[f]ølgende dokumenter må legges fram*» i § 2-29 (1) er den samme som i § 2-5 (1), som er omtalt ovenfor.

Vi foreslår å gjøre samme endring også i denne bestemmelsen, med samme begrunnelse som for § 2-5, nevnt ovenfor.

Bestemmelsen blir da slik:

«(1) Følgende må dokumenteres før vedtak om omregistrering fattes:»

5.2.5 Bruksforskriften §2-32 (2)

Etter dagens bestemmelse, dersom det gjøres en avregistrering uten innlevering av kjennemerke (administrativ avregistrering) etter § 2-32 (2), skal avregistreringsdato settes til ett år etter søknadstidspunktet, med mindre eier kan dokumentere å ha vært i kontakt med en offentlig instans på et tidligere tidspunkt.

Etter innføringen av trafikkkforsikringsavgiften 1. januar 2018 blir imidlertid kjøretøyeiere ilagt et gebyr for hver dag kjøretøyet er uforsikret. Dagens bestemmelse innebærer dermed at kjøretøyeier må betale forsikring i ett år etter søknadstidspunktet, for å unngå gebyr. Det kan virke urimelig at kjøretøyeier dermed blir pålagt å forsikre et kjøretøy også etter søknadstidspunktet, når vedkommende ikke er i besittelse av kjøretøyet og ikke har mulighet til å avregistrere det på vanlig måte.

Den aktuelle formuleringen i dagens § 2-32 (2) lyder som følger:

«(...) Kjøretøyet skal avregistreres etter 1 år regnet fra søknadstidspunktet, med mindre eier dokumenterer å ha vært i kontakt med offentlig instans på et tidligere tidspunkt.»

Vi foreslår følgende endring, som samsvarer med regelen for avregistreringstidspunkt i første og tredje ledd i samme bestemmelse:

«(...) Avregistreringen av kjøretøyet skal tilbakedateres til søknadstidspunktet, med mindre tidligere eier dokumenterer å ha vært i kontakt med offentlig instans på et tidligere tidspunkt.»

5.2.5 Bruksforskriften § 2-33

Den någjeldende bestemmelsen i § 2-33 om endelig avregistrering, tar utgangspunkt i at kjennemerkene må sendes til Statens vegvesen for å avregistreres hvis kjøretøyet føres ut av riket og blir innført, fortollet eller registrert i et annet land. Alternativt kan avregistreringen skje ved at utenlandsk myndighet erklærer at kjennemerkene er destruert.

Det finnes imidlertid ingen praksis i dag for forsendelse av kjennemerker ved endelig avregistrering, og heller ikke på utsendelse av erklæring på at kjennemerkene er destruert. Det vanlige er at utenlandsk myndighet sender en erklæring på at kjøretøyet er innført, fortollet eller registrert i vedkommende land, eller at kjøretøyets eier fremlegger slik dokumentasjon.

Vi ønsker derfor å endre § 2-33 slik at den samsvarer med praksis i disse sakene.

Bestemmelsen lyder i dag slik:

«(1) Når det foreligger vrakmelding, anses avregistreringen for å være endelig, jf. direktiv 2000/53/EF. Vrakmelding skal foreligge før endelig avregistrering. Avregistreringen anses også som endelig når kjennemerkene er innlevert etter andre ledd.»

(2) Registrert kjøretøy som er ført ut av riket og som ikke lenger oppfyller kravene for registrering og hvor

a) kjennemerkene er inndratt ved innførsel/fortolling inn i annet land, eller

b) kjøretøyet er registrert i utlandet,

skal avregistreres ved at kjennemerkene sendes regionvegkontoret. Eventuelt skal avregistrering skje etter at regionvegkontoret har mottatt erklæring fra utenlandsk offentlig myndighet om at kjennemerkene er destruert.»

Vi foreslår at paragrafen endres til følgende:

«(1) Når det foreligger vrakmelding, anses avregistreringen for å være endelig, jf. direktiv 2000/53/EF. Vrakmelding skal foreligge før endelig avregistrering.

(2) Registreringspliktig kjøretøy som er ført ut av riket skal endelig avregistreres når Statens vegvesen mottar dokumentasjon fra utenlandsk offentlig myndighet om at kjøretøyet er innført, fortollet eller registrert i landet.»

6. Gjennomføring i praksis

6.1 Legitimasjonskrav ved førstegangsregistrering

Forslaget til endring av bruksforskriften § 2–5 (3) bokstav c), vil innebære at kjøretøyets eier må legitimere seg før kjøretøyet kan førstegangsregistreres. I praksis betyr dette at kjøretøyeier i de fleste tilfeller enten må logge seg inn på Statens vegvesens digitale løsninger og bekrefte eierskapet til kjøretøyet, eller alternativt møte opp på en trafikkstasjon, legge frem legitimasjon, og bekrefte eierskapet der. Prosessen kan startes hos kjøretøyforhandler med tilgang til Autosys kjøretøy bransjeløsning, også dersom legitimasjon skal fremvises på en trafikkstasjon.

Dersom kjøretøyeier ikke har rettslig handleevne (mindreårige, umyndige etter vergemålsloven § 20 mv.), kan kjøretøyeiers verge legitimere seg på kjøretøyeiers vegne. I disse tilfellene fremvises ikke-digitalt også hos kjøretøyforhandler med tilgang til Autosys kjøretøy bransjeløsning. Dette skyldes at de digitale løsningene per i dag ikke støtter vergemål. Når vergen har legitimert seg, skal kjøretøyforhandler bekrefte dette i bransjeløsningen.

7. Økonomiske og administrative konsekvenser

7.1 Legitimasjonskrav ved førstegangsregistrering

Kundene som gjennomfører førstegangsregistrering hos en kjøretøyforhandler, vil med dette forslaget enten måtte godkjenne eierskap til kjøretøyet ved å legitimere seg i Statens vegvesens selvbetjeningsløsninger, eller ved oppmøte på en trafikkstasjon. Unntaket er der kjøretøyeier representeres av verge, som nevnt ovenfor.

For de kundene som av ulike årsaker enten ikke kan eller ikke ønsker å benytte selvbetjeningsløsningen, vil de måtte vise legitimasjon ved fysisk oppmøte på en

trafikkstasjon for å kunne gjennomføre førstegangsregistreringen. Alternativt kan kjøretøyeier få noen andre til å møte, som da må fremlegge gyldig fullmakt fra eier. Dette vil kunne tenkes å skape misnøye blant de kundene som nå vil måtte vise legitimasjon ved en trafikkstasjon, med den reisetid og –kostnad det vil kunne medføre for den enkelte. Spesielt vil dette gjelde for de som bor langt unna en trafikkstasjon.

Imidlertid innførte Statens vegvesen våren 2019 et tilsvarende legitimasjonskrav med oppmøte for innsending av eierskiftemeldinger på papir. Det at oppmøte med legitimasjon allerede er en etablert ordning for våre ikke-digitale kunder ved eierskifter, vil trolig gjøre at en tilsvarende ordning ved førstegangsregistrering vil bli møtt med forståelse hos publikum flest.

Vi kan ikke se at en slik ordning vil innebære store administrative konsekvenser, verken for Statens vegvesen eller de kjøretøyforhandlerne som gjennomfører førstegangsregistrering på våre vegne. Basert på statistikk over bruk av våre selvbetjeningsløsninger, er det trygt å anta at de aller fleste vil legitimere seg på denne måten. Dette er en prosess kjøretøyforhandlerne allerede er fortrolig med, fordi den samsvarer med prosessen ved eierskifte, der det også enten må signeres i selvbetjening eller alternativt løses ved oppmøte på en trafikkstasjon.